

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: G. J. van den Broek, M. H. Damme Jr., J. F. Ligtenberg,
S. H. Stoffel, R. A. Verwey, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: J. F. C. Wrede, Nieuwenwatersloot 33.

Chopin-Prelude en Kreuzer-Sonate.

Onlangs is door een boeske van een Tolstoj de aandacht een wijle scherper gevallen op het oude, weerspannige sexueele vraagstuk.

Hoe velen hebben niet overdacht en gefantazeerd, theorieën opgebouwd en utopiën gegeven, maar het stinkslootje is blijven bestaan, ondanks al het debatteeren over dempen of droogmalen, kanaliseeren of verleggen. 't Is blijven bestaan, ligt er als altijd (wat toename van stank misschien) en trekt zich van alle getheoretiseer of practijksdilettantisme niet het minste aan. Maar goedwillenden en menschen met schoonheids-idealen zien nog steeds uitwegen en kunnen niet inslapen bij de kwellende gedachten aan 't bestaan van mensch-vernederende toestanden als de sexueele en blijven woelen en onrustig bouwen aan stoute fantazieën, waarin de mensch rein zal zijn als pasgevalen sneeuw.

Zoo kunnen we ook Tolstoj's Chopin Prelude beschouwen. Als we ons toch over de gemeene vertaling hebben kunnen heenzetten en de idee hebben gevonden in al het decorative, dan lachen we even welwillend en vinden het nog zoo kwaad niet, maar aan een mogelijke realiseering van die idee denken we geen oogenblik.

Mij schijnt echter ook de idee niet in staat blijvend of werkelijk enthousiasme te wekken. Ten slotte is mij het geheele betoog van den schrijver een banale poging natuur in gemaakte vormen te persen en voor te dienen, een poging om dingen van gevoel-alleen tot levenlooze gedaanten te snoeien met koel verstand, zooals zekere stijl vrij-groeiende struiken in de meest natuur-looze boom-gedrochten verandert.

Het sexueele vraagstuk wil geen mathematische oplossing, het blijkt wel uit de ten eenen male onvoldoende, half-mathematische regeling van onze huidige samenleving. Toch wil Tolstoj er een eenvoudige, koele verstandszaak van maken. De man heeft een vrouw en de vrouw een man noodig, welnu, breng ze samen. En daar een vrouw is als elke andere vrouw en een man als elke andere man, is het maar bijzaak wie er samen moeten komen. Liefde eindigt bij het elkaar-bezitten, als we dus dadelijk kunnen bezitten, hebben we geen liefde, daarmee ook niet de gevaren van haar begeeren. Een vroeg huwelijk lost dus alles op, dan zal het lichaam van geen oververhit begeeren weten en alle onreinheid, alle prostitutie zal verdwijnen. Welnu, dit fantastisch droombeeld met een ernstig gezicht de wereld voor te zetten als een oplossing van het sexueele vraagstuk is of onnoozel of brutaal. Mag een vroeg huwelijk zeer zeker te verdedigen zijn, we kunnen een jongen man, die zijn sexueel leven voelt opbloeien, maar niet een vrouw gaan toeduwen en ze, met welke middelen ook, laten samenleven. Ik was blij te vernemen, dat niet de groote Tolstoj, maar een van zijn zoons de dromer van deze gedachten was. Want waar is hier het geniale, het bijna-supernatuurlijke van de Kreuzer-Sonate? De Kreuzer-Sonate is een oprechten en natuurlijken klacht van een modernen mensch. Nu het toch schijnt of het laatste (hoogst ontwikkelde) organisch product der natuurlijke evolutie bestemd is voor een geestes-leven en al het dierlijke wordt tot een lastige kluister en een pijnlijke herin-

nering aan een plebeische afkomst, nu moest, bij mogelijkheid veel dierlijke lusten af te zweren of te beperken en de onmogelijkheid veelal de sexueele hartstochten te overwinnen, wel een groote geest meenen, dat die hartstochten het eenige waren, wat een volmaakt geestelijk leven belette, en dat hun ondergang zou komen bij voortgaande evolutie. Den afmattenden strijd van geest en lichaam wilde hij beëindigd zien, met een zegepraal van den geest, zoodat ten slotte de mensch zonder eenige geslachtelijke lust zou bestaan, al bewerkte ze daarmee eigen ondergang, maar dan was het ideaal van Tolstoj gered, een absoluut reine, hoog-geestelijke mensch.

Maar z'n zoon predikt als de dominé's: gij zult liefhebben zonder hartstocht, gij zult voldoen aan uw natuurlijke plichten, zonder daar genot in te zoeken, alleen omdat u is bevolen u te vermenigvuldigen. Dit leidt tot struisvogelpolitiek, want sexueele aantrekking bestaat evengoed als een aantrekking der aarde. Nu is het zich voor te stellen, dat iemand die aantrekking weg wenscht, maar men kan niet doen of ze er niet is en dat doet Tolstoj Jr. en met hem velen. Hij mist dus het vermogen de zaak tot in diepsten grond te doorzien.

Ik ken er werkelijk, wien de liefde-daad tegen de borst stuit als iets laags en beleedigends, als een vuile hartstocht, nog anderen bijna vergaan onder smarten van hun lijflusten, die ze niet kunnen overwinnen, maar schuwen als een melaatsche, wat afkeer en walging van eigen-zelf meebrengt. En zij, die ganschelijk slachtoffer van hunne hartstochten zijn geworden, ze hebben in den beginne toch wel met weezin toegegeven, een onherstelbaar verlies betreurd en zijn doorgestaan, omdat alles nu toch verloren was.

En door de rampen, die het sexueele leven over de menschen heeft gebracht, door de vloek, die er op schijnt te rusten, is het geworden tot een leelijke, lage natuurdaad voor velen, is het den boven-zinnelijken mensch tot een wreede levensplaag, temeer omdat in het leven de sexueele omgang als een geheime zonde bestaat, een geheimzinnig zich overgeven aan wellust in donkeren nacht, zooals een deftig man wel, 's avonds alleen, gehaast een groot glas alcohol naar binnen giet, maar voor de wereld geen dronkaard is. En dit geeft het huichelachtige aan de mannen en vrouwen in hun omgang, voert sterker naar brandende begeerte tot bevrediging van steeds verfijnder lusten, tot een reine geest moet walgen van elk sexueel leven.

Zoo acht ik een wanhoopsklacht als de Kreuzer-Sonate, hoe fantastisch en irrationeel ze moge schijnen, de eenig werkelijke en zuivere reactie van bestaande werkingen. We kunnen ons niet indenken, dat het ooit hiertoe zal komen, maar ook zal koel verstand in deze zaken geen goede regeling kunnen brengen, noch zullen wetten ze ooit binden. Andere levensvormen zullen kunnen voeren tot vroeger huwelijk (of andere samenleving) en een hooger begrip van mensch-waarde zal de rest doen, als de door weelde verfijnden door hun onder-dierlijke natuur-afdwalingen zich zelve ten gronde hebben gericht. Want deze wijzen zeker op den ondergang van een toongevende klasse, een zoo-levende moet als natuur-zwakke verdwijnen. En dan zal, bij verbetering van veel, ook de reactie minder hevig zijn en zal de Kreuzer-Sonate geen ideaal voor den reine meer behoeven te wezen.

Maar wie zal het kunnen zeggen, hoe lang nog de door leefwijze, kleding en cultuur-beschaving uit de natuur gelichte liefde zal blijven den boven grond gekomen wortel in het bosch van leven, waarover velen in hun opzien naar hooger sferen van geest zullen struikelen?

Z.

Ons Corps.

Het schijnt op eens noodig geworden het recht van voortbestaan van ons Corps te bepleiten. De vele gedachten over het wezen en de toekomst van ons Corps hebben er blijkbaar toe geleid nog dieper te zoeken en te vragen of het feitelijk wel van eenig belang is en niet even goed kan worden gemist in het studentenleven.

Met afschaffen of opheffen gebruiken we echter een te afdoend middel om de moeilijkheden van hervormingen te boven te komen. We moeten het Corps in onze kritiek niet nemen zooals het is, maar zooals het is bedoeld en zijn kan. Dat is een organisatie van studenten, menschen van allerlei richting, samengekomen uit vele oorden tot het bereiken van een vrijwel gelijk doel, welke organisatie het mogelijk maakt instellingen in het leven te roepen, die aan bepaalde neigingen en liefhebberijen bevrediging geven en aan talenten en ideeën gelegenheid zich te ontwikkelen en te vertoonen, dit alles ten algemeene nutte en tot eigen genot. Indien nu door tal van omstandigheden de inrichting van die organisatie niet meer mogelijk maakt aan dit alles volkomen te voldoen, dan moet die inrichting worden gewijzigd en niet geconcludeerd, dat een algemeene organisatie noodeloos is.

Men noemt een Corps gaarne een maatschappij in de groote omringende, nooit is het toch bij iemand opgekomen ter wegnahme van de vele fouten in die groote menschen-samenleving voor te stellen die en gros op te heffen en dus een algemeenen moord te prediken, het aan een ontwikkelde apenfamilie overlatende een nieuwe pitekanthropos erectus en daaruit een nieuwe mensch te vormen, die, wijs geworden uit onze overleveringen, een nieuwe, smetlooze maatschappij kan stichten.

v. d. B. wil de verschillende Corpsverenigingen blijven behouden, omdat die ten slotte de eenige uitingen van een Corps zijn en 't Corps zelve een abstractie, dus niets is. Niets is meer waar dan dat een Corps leeft en bloeit met zijn verenigingen en met haar valt en sterft, terwijl bij opheffing van een Corps de verenigingen als zoodanig wel kunnen blijven bestaan.

Maar die verenigingen zijn in het Corps ontstaan, zijn middelen ter bereiking van het Corps-doel, vereenigen van alle individuen der groote organisatie die met bepaalde zelfde liefhebberijen, talenten enz. enz. in categorieën. Ze vormen de aderen van het Corps-lichaam, maar zonder lichaam is een ader zonder veel nut. Hun bloed krijgen ze door het lichaam. Het Corps voedt de vereenigingen, maakt daarvan juist een goed en schoon geheel en zorgt, dat een vereeniging op een bepaald gebied groote kracht kan uitoefenen. Zonder Corps zouden op elk gebied tal van vereeniginkjes ontstaan, gevormd door kleine coterietjes en 't is toch duidelijk dat die nooit kunnen worden als de eene, al-omvattende Corpsvereniging.

Van een appelboom zien we de appels als het voor ons belangrijke en we zouden den boom, waaruit ze zijn gegroeid wel willen missen, maar aangezien we de beste appels aan een sterken, goed-onderhouden boom krijgen en de appels niet afzonderlijk voorkomen, houden we den appelboom in hooge eere.

Zoo is op velerlei wijze uit te beelden, waarom het abstracte Corps, al is het niets „an sich”, daarom toch niet kan verdwijnen.

Zeër zeker, het behoorde te zijn een organisatie van alle studenten en het verliest aan belangrijkheid en beteekenis naarmate het dit minder wordt. (Dit hebben we gezien, toen de behartiging van studiebelangen moest worden prijsgegeven, omdat we niet meer konden spreken namens alle studeerenden. Door het niet meer omsluiten van allen is het Corps gedwongen een utiliteitskarakter te verliezen). Ons doel moet dus zijn het Corps toegankelijk te maken voor allen, de mogelijkheid in het leven te roepen dat het zich weer uitstrekt over alle studeerenden (waartoe het als oudst-gestichte organisatie recht heeft andere bestaande te verdringen, tenzij het wil blijven uitsluiten). Allereerst is dan contributieverlaging (door vermindering of opheffing

van Corpskosten der lustrumviering vooral) een middel, verder een krachtig, bloeiend Corpsleven, opdat de nieuw-aankomenden daarmee wordt getoond het mooie, weldadige van Corpslidmaatschap en daarmee het goed recht van bestaan van het door organisatie aan den individu ontwikkelend en kracht brengende Corps. En het kan de weg niet zijn voor hen, die onze huidige inrichting niet de goede vinden, het Corps den rug toe te keeren of zijn opheffing te propageeren en er zich af te maken met de clause: het Corps is onbelangrijk. Die weg leidt wel tot Corps-opheffing, (wegens sterfgeval), maar bewijst tevens het gebrek aan moed en volharding en 't gemis aan eenig positief beginsel bij zijn betreders.

P. L. DUBOURCQ.

Corpszaken.

Is het te groote eigenwaan als ik 't vermoeden uitspreek dat een zinsnede in de diërede van den president van den senaat van het Delftsch Studenten Corps, meer speciaal tegen mij gericht was? Maar neen, 't is vrij duidelijk dat bij 't samenstellen der rede een oogenblik gedacht is aan enkele regels die ik een tijd geleden in dit blad zette en die ik „een bewijsje” noemde.

Een kort antwoord is in dat geval niet meer dan gepast.

Nadat de voortreffelijkheid der corpsverenigingen geconstateerd is (met welke appreciatie, 't zij terloops gezegd, ik mij zeer goed kan vereenigen) komt de vraag: maar wat is dan 't nut van 't corps? En 't antwoord is drieledig: 't corps is de sleutel tot de vereenigingen; het corps is wat de vereenigingen leidt, bindt en steunt; men heeft maar uit zijn oogen te kijken om 't nut in te zien.

Het een nut te noemen dat het corps een sleutel is, is alleen dan mogelijk wanneer aangetoond wordt dat het noodig of van zelf sprekend is dat de toegang afgesloten is, anders zou ook hier de „politiek van de open deur” de meest rationeële zijn. En niet voldoende schijnt me de afsluiting verdedigd door het leiden, binden, steunen; zou, aangenomen dat dit noodig is, een commissie van afgevaardigden uit de verschillende vereenigingen ditzelfde niet bereiken? In ieder geval een gouden sleutel behoeft het niet te wezen daar de gelden nooit voor 't leiden binden steunen gebruikt worden.

't Wezen van 't corps is echter niet hierin gelegen. Om 't onder des antwoords derde deel een plaats te gunnen: als ik uit mijn oogen kijk, dan is 't de gedwongen kennismaking of groentijd die ik als het voornaamste van het corps zie. Deze ook is het die de leden der verschillende vereenigingen bindt. Over 't nut en 't geoorloofde ervan valt te twisten. Mij schijnt dat in deze beschavingsfase de voordeelen de nadeelen overtreffen; en miste de kennismaking het eigenaardige van den groentijd, ik geloof niet dat de belangstelling der ouderen in hun jongere broeders zoo groot zou zijn. Zou om de voordeelen van den groentijd 't misschien goed zijn 't corps voorloopig te handhaven, een eisch schijnt me een enorme contributieverlaging. In dezen senaat valt het goede voornemen te apprecieeren toch vrees ik weinig meer dan lapwerk te zullen zien gebeuren.

Indien we den groentijd als 't wezen van 't corps erkennen dan moet ook in alles deze gedachte worden uitgedrukt. Dan moet getoond worden dat niet het geld maar alleen het willen kennismaken met de ouderen de poorten opent; dan moet dus de contributie gesteld worden zoodat alleen de administratiekosten er mee betaald worden b. v. f 0,50.

Niet de f 15 contributie weerhouden alleen om die som zelf, maar als voortteeken ook doen die invloed gelden. Waar met een gouden sleutel geopend worden is voor die uit tinnen borden eten geen plaats. Met de verdwijning der hooge contributie zou een aantal geld-pats-mores mede naar 't rijk der historie verhuizen, waar hun juiste plaats is. Laat er maar eens een flinke ventilatie zijn; 't anti-diluviaansche stof heeft allang genoeg gelegen, om nu alleen nog vreugde te veroorzaken als 't wegwaait. Iets als het D. S. C. mag alleen geduld worden als het niemand buiten de „Delftsche gezelligheid” sluit en in 't maken van kennissen, waaraan men zijn heele leven iets heeft, verhinderd, alleen om gebrek aan geld.

Hierdoor wil ik niet de voorrechten der gefortuneerden aanvallen, ik weet te goed dat deze voorrechten slechts een uitvloeisel van een maatschappelijk stelsel zijn en dus alleen te gelijk men dit te bestrijden, maar ik wil trachten

tegen te gaan, dat de geldmassa zich andere voorrechten aanmatigt, dan die uitsluitend rechtstreeks uit het bezit voortvloeien.

't Is mij goed dat geldmensen feesten geven, een week voor prins en hertogen spelen (dit is zelfs wel komisch: een soort evenwicht met de voor-vaderen die toen de anoniemi-rollen vervulden) maar verkeerd is het dat minder gefortuneerden voor de keus worden gesteld: of mee betalen aan feesten waar ze niets aan hebben of geen corpslid worden. Zoo ook voor het een paar als gezantjes naar een andere stad sturen.

Eerste jaars die kroegjolen, geschenken enz. aanbieden: zeer juist; maar ook hier weer 't zelfde bezwaar. De staat slaat tenminste om naar verhouding van vermogen, inkomen enz.

Door een contributieheffing van ongeveer f 0,50 zou tenminste één onbillijkheid weggenomen worden.

v. d. B.

Het jongste Boek der Kronieken.

Hoofdstuk I.

1. En het geschiedde in die dagen, dat er groote verwondering kwam over de gemeente.
2. Want daar zou feest gehouden worden in het antieke heiligdom der geleerden, bijgenaamd de Polytechnische School.
3. En alom was groote nieuwsgierigheid.
4. Toen kwam er een feest, als daar nog nimmer gehouden was binnen de muren van den antieken tempel der wijsheid, bijgenaamd de Polytechnische School.
5. En deszelve geheimen werden geopenbaard aan de gemeente.
6. En het volk stroomde toe.
7. Daar waren jonge maagden in sierlijken tooi, vol spanning van de komende dingen.
8. Daar waren dienaren des tempels, zoogenaamde priesters der Wetenschap, vol van grooten ernst in deze gewichtige stonde.
9. Daar waren jongelieden, discipelen hunner Meesters, wier gelaat glansde van stille wijding bij het binnentreden van den tempel.
10. Daar was verder van alles wat.
11. En in het heiligste van het heilige stond daar de Overpriester.
12. Hij was de opperste der geleerden.
13. Allen dienden hem en zijne ega was met hem.
14. En deze lieden beijverden zich zeer, opdat de gemeente zich zoude vermaken.
15. En daar lagen alom verspreid kostelijke werken van groote kunstenaars.
16. En de wanden waren gevuld met bronnen der heilige Wetenschap.
17. Opdat vervuld zouden worden de woorden des Profeten: „Uw spelen zij leeren.”
18. Een der vertrekken was daar echter, waar boven stond: „Uw leeren zij spelen”.
19. En hier was het alzoo, dat zich verzamelde, te midden van groote Wijsheid, de keur van jongelieden welken dien avond het feest sierden.
20. Want zij waren getrouwe discipelen en steeds bereid het voorbeeld te volgen van hen die hooger stonden.
21. En het was om deze priester der Wetenschap, dat zij zich schaarden.
22. Want daar was groote behoefte aan gemakkelijke wijsheid onder hen.
23. En men plengde de wijzen en genoot de kostelijke gaven van den Overpriester.
24. En daar was ernstige jolijt!
25. En de groote mannen leeraards hunne jongeren.
26. En zij onderhielden zich met elkander, en bezigde groote woorden als daar zijn: Korfboog, anders geheeten ellips.
27. En de schare der jongelieden geloofde.
28. En als nu plotseling de Overpriester binnentrad,
29. Zoo hieven allen een luid gejubel aan en prezen hem zeer om zijne kostelijke gaven.
30. En de Overpriester dankte.
31. En zijne discipelen en dienaren versterkten in het geloof.

32. Zoodat zij besloten niet henen te gaan, aleeer de offergaven tot de laatsten toe verbruikt zouden zijn.
33. Toch gingen enkelen der aanwezige priesters heen, omdat hunne vrouwen hen geboden.
34. Maar de schare der jongelieden bleef en liet niet af van te gelooven; hoewel de overige gasten afscheid namen.
35. Want het had den Overpriester behaagt uit zijne dienaren diegenen te kiezen in dewelken hij een welbehagen had.
36. Deze twee uitverkorenen offerden zich bereidwillig, tot stichting der gemeente.
37. Want zij waren Meesters in de kunst.
38. En als nu de jongelieden steeds versterkten in het geloof en zij allen de Geest over zich voelden komen,
38. Toen waagde het een der discipelen, die de oudste was in jaren en de minste hoofdharen telde, om tot zijnen Meester te spreken:
39. Voorheen toch, zoo sprak hij, was het gewoonte onder enkele priesters der heilige Wetenschap, dat zij zich begaven onder het volk.
40. En dat zij nederdaalden tot hunne discipelen, vooral na uren van stichtelijk samen zijn als deze, om aldaar te leeraren van de zalige gewesten.
41. En Jacob bad, dat ook nu de Meesters hunne bedevaart zouden willen ondernemen en met hen gaan naar het Tweede Tehuis, bijgenaamd de Kroeg, alwaar vele verdoolden snakten naar het geloof.
42. En de Meesters beloofden plechtig niet eerder henen te gaan aleeer gindsche verdwaalde zielen de Zalige Gewesten hadden bereikt en de Geest over zich hadden gevoeld.
43. En het was om deze woorden van troost, dat de aanwezige schare hen dankte.

Hoofdstuk II.

1. En zoo geschiedde het, dat de vrome schare zich opmaakte ter bedevaart.
2. Stichtelijke liederen werden gezongen tot sterking van het geloof.
3. En bij het aanschouwen van het einddoel hunner tocht klopten hunne harten sneller.
4. En de Meesters liepen naarstiglijk, want zij ijverden zeer.
5. En zoo betrad de schare de treden van het Tweede Tehuis, bijgenaamd de Kroeg.
6. En hunne oogen aanschouwden eene vreedzame Kudde, grazende om groene weiden en zich lavende aan stille wateren.
7. Zware dampen hingen alom.
8. Maar de schare stormde in, met heilige geloofsijver beziel, het wachtwoord op de lippen.
9. En, fonteynen gelijk, stortte zich uit hunne gemoeieren het heilige vuur der verrukking.
10. En zij deden een rondedans tot wering van den booze.
11. En de duivelen werden gebannen en traden uit.
12. En groote golven van stroomende lichten vervulden de zalen.
13. En de Kudde ontwaakte en werd het nieuwe leven deelachtig, dat daar uitging van de aangezichten der Meesteren en hunne discipelen.
14. En zij dronken met volle teugen uit de heilige beker der Vreugde en laafden hunne dorstige zielen.
15. En zij dankten den Heer en loofden hem zeer.
16. En plengden kostelijke wijnen Hem ter eer, en dronken die uit kristallenen bokalen.
17. En vervielen in luide jubel en galmden pieuze liederen en maakten zich los van alles wat nietig is en van deze aarde.
18. En nog nimmer te voren had men gezien zoovele broederen in het geloof.
19. En de Engelen des Heeren daalden neder en bliezen met bazuinen.
20. En de Heilige Geest kwam over allen.
21. En de gouden poorten der Zalige Gewesten ontsloten zich vanzelf.
22. En allen traden in!

EEN DISCIPEL.

De Stem van de Stilte.

Proeve eener vertaling van H. P. B's
„Voice of the Silence”, fragment uit het
„Gulden Boek van Leeringen”.

Alwie vernemen wil de stem van Nâda, ¹⁾ het geluidlooze geluid, en wie haar wil begrijpen moet kennen 't wezen van Dâhranâ. ²⁾

Wordt eens de leerling heel niet meer getroffen door de voorwerpen der waarneming, dat hij dan opzoekt den Rajah onder de zinnen, den vorm van gedachten, hem die de schijnbeelden verwekt.

Het verstand is de verwoester van het wezenlijke.

Zoo laat de leerling dan den moordenaar verslaan.

Want wanneer hemzelf zijn vorm onzeker schijnt, gelijk bij het ontwaken alle vormen, welke in den droom hij zag; wanneer hij opgehouden heeft het menigvuldige te hooren is hij in staat te onderscheiden 't Eene — het innerlijk geluid, hetwelke het uitwendige geluid versmoort.

Slechts dan alleen, maar ook eerst dan, zal hij verlaten gaan de sfeer van het onware, om te geraken tot het Koninkrijk van 't ware.

Aleer de ziel kan zien, moet daar inwendig harmonie verkregen zijn en moeten de oogen des vleesches gansch verblind geworden zijn voor verdere begoocheling.

Aleer de ziel kan hooren, moet haar beeld (de mensch) gelijkelijk doof geworden zijn voor luide brullingen als wel voor zacht gefluister, voor het gegil van loeiende olifanten als voor des gouden vuurvliegs zilverig gegons.

Aleer de ziele kan begrijpen en onthouden, moet zij tot één geworden zijn met den Stillen Spreker, gelijk de vorm waarnaar de klei gewrongen is van te voren samen is geweest met des pottenbakkers verstand.

Want dan zal de ziel gaan vernemen en zij zal onthouden.

En dan zal spreken tot 't inwendig oor

de Stemme van de Stilte

en zeggen:

Wanneer uw ziele glimlacht, badend in het zonnelicht uws levens; wanneer uw ziele zingt in haren pop van vleesch en stof; wanneer uw ziele weent in haar kasteel van waangestalt, wanneer uw ziele strijdt ten einde te verbreken 't zilv'ren koord dat haar nog bindt aan haren Meester; ³⁾ zoo weet dan, o gij leerling, dat zij is van deze aard.

Wanneer aan 's werelds roezemoes uw ontluikende ziel gehoor verleent, wanneer zij antwoordt aan de overweldigende stemme van den grooten Waan; indien 't gezicht der warme tranen van de smarte haar verschrikken doet; wanneer uw ziel verdoofd wordt door de kreten van ellend, welke zij uit gelijk de schildpad schichtig in haar schild van zelfbehoud, weel dan, o leerling, dat uw ziele is een kleinoodiënkast, harer stilzwijgende Godheid onwaardig.

Wanneer in rijper wasdom uwe ziele stille henensluipt uit haar veilig verblijf en losbreekt uit haar beschermend omhulsel, haren zilveren draad ver uitstrekt en zij voorwaarts stuift; wanneer bij het ontwaren van haar beeld al op de golven der Ruimte heimelijk zij fluistert: „Dit ben Ik”, — erken dan, o leerling, dat in begooch'lings weefselen uwe ziele gevangen is. ⁴⁾

Deez' aarde, leerling, is de groote welvenzaal der smart in welke 't pad van schrikkelijken proef omzoomd is van de hinderlagen die gespannen zijn om uwen Ego te verstrikken met het zinsbedrog, genaamd „groote verdwazing”. ⁵⁾

Deze aarde, o onwetend leerling, is slechts de lugubre ingang, leidend tot het schemerlicht dat aan het dal van heuscheljk licht voorafgaat — dat licht, hetwelk geen wind verdooven kan; dat licht, 't welk brandt ook zonder pit of voedingsstof.

Alzoo de groote Wet: „Opdat gij kennen moogt het Eenig-zelf, hebt gij aleer te zijn de kenner van uw eigen zelf.” En om van 't zelf de kennis te verkrijgen hebt gij het op te geven tot niet-zelf, tot niet-wezen het wezen, en

¹⁾ De geluidlooze stem of de stem van de stilte, letterlijk te verstaan als de stem in geestelijken klank.

²⁾ Dhâranâ is de intense en volmaakte concentratie van de geest op een of ander inwendig voorwerp, vergezeld door algeheele abstractie van alles wat behoort tot het uitwendig universum of de wereld der zinnen.

³⁾ De „groote Meester”, als term voor de hoogere ikheid, de Christos bij de aloude Gnostikers, de Atmâ bij de Bramanen.

⁴⁾ De begoocheling der persoonlijkheid.

⁵⁾ De ketterij van het geloof in de ziel, of liever in 't gescheiden zijn van de zie of 't zelf van het eene universeele, oneindige Zelf.

dan kunt gij gaan rusten in de vleug'len van den vogel groot. ⁶⁾ Ai, zoet is de ruste in de vleugelen van wat daar niet geboren is, noch wat daar sterft, maar is in eeuwental van jaren. ⁷⁾

Indien gij weten wilt, zoo berijd den vogel van het leven. ⁸⁾

Indien gij leven wilt, zoo geef dan op uw leven. ⁹⁾

Drie zalen, o gij moede pelgrim, leiden tot der lasten einde. Drie zalen, O, verwinnaar van Mâra ¹⁰⁾ zullen u brengen door toestanden drie ¹¹⁾ al in de vierde, en vandaar al in de zeven werelden, de werelden van eeuw'ge rust.

Indien gij hunne namen leeren wildt, zoo luister en onthoud:

Tot naam draagt d'eerste zaal: „Onwetendheid.” (Avidya).

Het is de zaal waarin het levenslichte gij aanschouwdet, waarin gij leeft en sterven zult. ¹²⁾

De naam der tweede zaal is: „Die der Leering.” ¹³⁾ Hier zal uwe ziel vinden de bloesems van 't leven, maar gekronkeld onder iedere bloem een slang. ¹⁴⁾

De derde zaal heeft: „Wijsheid” tot haar naam, waarboven vlieden d' onbegrensde wateren van Akshara, de onvernietigbare bronnen der alwetendheid. ¹⁵⁾

Zoo veilig gij doortrekken wilt de eerste zaal, laat niet uw Rede, gansch misleid, de vlammen van de lust die daar inwendig branden, aanzien voor het zonnelicht des levens.

Zoo gij behouden komen wilt ook door de tweede zaal, zoo rust dan niet om in te ademen welriekendheid van hare bloemen aan bedwelming.

Zoo gij bevrijd zijn wilt van de Karmische ketenen, zoek dan niet naar uwen leeraar in deze sfeeren van Mâyâ.

De wijzen toeven niet in der zinnen oorden van vermaak.

De wijzen hoeden geen fluweel-getongde stemmen der begoocheling.

Zoek hem, die u geboren worden doet, ¹⁶⁾ in deze halle der Wijsheid, die verder ligt dan allen, en alwaar het licht der waarheid schijnt met onverwelkten luister, waar alle schaduwen zijn onbekend.

Wat ongeschapen is huist in u, leerling, gelijk het huist in deze zaal. Zoo het uw wensch mocht zijn haar te bereiken, en beiden te vereenigen gansch, ontbloeit u dan van 't duist're tooisel der begoocheling. Versmoort de stemme van het vleesch, gedoog niet, dat haar licht benomen wordt door eenig beeld der zinnen dat zich tusschendringt opdat aldus de twee zich gansch tot één vermengen zouden. En zoo gij kennen hebt geleerd, uw eigen niet-wijsheid, ontvlied alzoo de zaal der Leering. Gevaarlijk als zij is vanwege schoonheid gansch bedriegelijk, zoo is zij uwen proeftijd slechts van noode. Laat af, dat niet uw ziel, verbijsterd gansch van stralende begoocheling ten slotte weifelen zou, ten prooi aan het bedrieglijk licht.

Dit licht schijnt uit 't kleinood van den verstrikker groot (Mâra). De zinnen, die het dus betoov'ren kan, maken de rede blind, en laten d' onbewaakte een verlaten wrak gelijk.

⁶⁾ De vogel of zwaan, genaamd Kâla Hansa. Volgens de Rig Veda: „wordt de klinker A beschouwd als zijn rechter vleugel, U zijn linker, M zijn staart, en de halve dichtmaat, zegt men, is zijn hoofd.

⁷⁾ De eeuwigheid te verstaan als den 100-jarige eeuw van Brahmâ.

⁸⁾ Rig Veda: Een Yogi die de Hansa berijdt, (alzo aanschouwt) wordt niet gedeerd door Karmische invloeden of schatten der zinnen.

⁹⁾ D. i. uw leven van fysieke persoonlijkheid, zoo gij wilt leven in den geest.

¹⁰⁾ Mâra is bij de uitwendige godsdiensten een demon, maar is in de inwendige of esoterische filosofie de verpersoonlijkte verzoeking door middel van 's menschen ondeugden en beteekent letterlijk bij vertaling: „datgene wat doodt” de ziel. Hij wordt voorgesteld als de koning (der Mâra's) met een kroon waarin schijnt een juweel van zulken glans, dat het verblindt alwie er naar kijkt, welke luister natuurlijk slaat op de betooverende werking der ondeugd op zekere naturen.

¹¹⁾ Deze drie Yogi toestanden: 't waken, de droom een de diepe slaap voeren tot de vierde, boven de droomlooze, die eene boven allen, een toestand van diep geestelijk bewustzijn.

¹²⁾ De fenomenale wereld van gevoelens en van aards bewustzijn alleen.

¹³⁾ De zaal van leering door verzoeking.

¹⁴⁾ De astrale sfeer, de psychische wereld van bovenzinnelijk ontwaren en van bedriegelijke gezichten. Het is de groote „Astrale Slang” van Eliphaz Lévi. Geen bloem; geplukt in deze sfeeren is ooit beneden gebracht op aarde, waar niet de slang gekronkeld lag rond den stam. Het is de wereld der groote begoocheling.

¹⁵⁾ De sfeer van 't volle geestelijke bewustzijn, waarbuiten niet langer vrees te koesteren is door dengene, die haar bereikt heeft.

¹⁶⁾ De ingewijde, die den leerling voert door bijgebrachte kennis tot zijn geestelijke, of tweede geboorte, draagt den naam van vader, Guru of Meester (Leeraar).

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 18 APRIL 1901.

De mot die daar wordt aangetrokken tot verbijsterenden vlamme uwer nachte-lamp, is gedoemd te sterven in de kleverige olie.

De onbewaakte ziel die vaalt in 't worst'len tegen der begoocheling demon, zal wederkeeren tot deez' aard, geworden tot een slaaf van Måra.

(Wordt vervolgd.)

Ch. M.

Leven.

— Schemering.

— De hooge kleuren en geruchten van den dag vervloei en vereffenen zich. De lijnen van huizegevels worden scherper, zuiverder, immaterieeler.

— Ik zit aan het venster in afgetrokkenheid van droomgedachten.

— De tijd verglijdt stil, als het ruste vallen van een duivenveer in windlooze lucht.

— Nu komen mijn gedachten-schaapjes van uit de boschenzoomen en gaan weiden over mijn levensheide. Zij komen één voor één en overdekken de vlakke met hun loom gewoel.

We hebben verleerd te leven.

De loome eeuwen drukken op ons als de klamme grille aanrollingen in ijldroom van koortslijders. We hebben ons zat moeten drinken aan het intellect der eeuwen, we hebben bewonderen moeten de tragedies der eeuwen, we hebben volgen moeten de traditie der eeuwen, en we zijn geworden ideeën-menschen met ideelevens. Wij hebben alle groote uitbarstingen van levenskracht in stelsels gewrongen en aanbidden ons eigen stelselgemaak. Onze oogeblikken van dieper willen zien in ons zelf hebben we ontvangen als vorstelijke personen, die we een stad binnenleiden; we hebben ze laten zien vlaggen en vanen, groen en kleurige bloemen en spreuken van welkom en juichende menigte.

O ik wil uitbreken nu, ik wil leven in orgieën, ik wil mijn dag maken vol vlammen van hartstocht, ik wil doen, wat ik wil.

Ik wil niet zijn, als de weemoedsmenschen; zij leven twee levens, die zij niet kunnen doen samenvallen; in gedachten-droomen treuren zij over de hartstocht-uitingen van hun dagleven.

Ik wil niet zijn als de levensdoel-menschen; zij trekken een rechte lijn van levensrichting en wringen hun leven in die ééne richting; zij hebben den moed verloren het leven te aanvaarden.

Ik heb slechts één levensdoel: mijn eigen geluk; ik wil haten hoog uit egoïsme.

Hangt bloemen voor uw egoïsme; omhangt u met schitterende gewaden van naastenliefde en ga dan staan voor den spiegel om zelf te kunnen vleien; uw ware leven kunt gij niet verkrachten en waar mijn egoïsme mijn glorie is, daar wordt het bij u een vooze zweerplek.

X. Y. Z.

Een Toelichting.

Waar ik niet anders dan zeer op prijs stellen kan, dat de redaksie een zo uitvoerig verslag geplaatst heeft in haar vorig nummer over m'n rede „Iets over Christo-Anarchisme” waaruit zo echt blijkt haar streven naar waarheid, daar mag ik juist terwille van de waarheid een enkel woord ter verduidelijking niet achterwege laten.

Ik zal mij tot 'n enkel woord bepalen, om bij wellicht enkelen der lezers een ontstane misvatting omtrent het door mij gesprokene uit den weg te ruimen; wie zich meer op de hoogte wenst te stellen van het Christo-Anarchisme en wat daarmee in verband staat kan zulks gemakkelijk doen door lezing (en overdenking) onzer beide organen „Vrede” en „Arbeidersweekblad” en van de verschillende uitgaven onzer drukkerij „Vrede” in den Haag.

Een paar hoofdpunten van 't verslag stip ik slechts aan, daarmee niet te kennen gevend dat ik al 't overige onderschrijf.

— Het onveranderlike, het onvergankelijke, het eeuwige, het Absolute, God in ons, daar moet ons leven zich mee vereenzelvigen, hoe langer hoe meer in opgaan en ten slotte volkomen. Dezen inwonenden God noem ik met den naam (van de Pauliniese Christenheid overgenomen): Christus.

„Deze Christus”, zoals Dr. Louis A. Bähler in zijn „Zelfopenbaring” schrijft, „was in Jezus. En deze Christus is het godskind, dat in elke menschenziel sluimert als het ongeborene in den moederschoot.”

Dit Christus-beginsel zal het zijn, dat ons zal leiden in de richting van: vernietiging van het eigene, verbrijzeling van de zelfzucht in ons, zelfverloochening, een zich overgeven aan God, een zich vereenzelvigen met het onvergankelijke.

Jezus heeft dit in zijn leven getoond, heeft het ons als heilsfeit voorgehouden.

Een Laotse heeft ervan getuigd waar hij het aldus weergeeft: „Aan alle dingen is bij hunne geboorte een beweging gegeven, een divien levensrythme, dat hen onfeilbaar weer tot God d. w. z. de in-zich-zelf-bestaande Essence, de Al-Ziel, zal terugbrengen. . . .” (uit Henri Borel's keurige inleiding).

Tegenover een leven, rustend op dit Christus-beginsel, een Christus-leven, staat het Materie-leven.

— Christendom en evolutie zijn één, van welke beide Prof. Henry Drummond aangeeft hoe ze zijn een wijze van schepping, hoe beider doel is: om volmaakter levende wezens voort te brengen, beider werktuig: liefde.

Zo zou ik Christendom willen noemen een wijze van ziele-schepping, waardoor ons dan meteen duidelijker wordt de inhoud van 2 Kor. V : 17 „Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbij gegaan, zie, het is alles nieuw geworden.”

Juist omdat ie een nieuw schepsel geworden is, heeft ie behoefte aan een nieuwe levenspraktijk en deze moetende rusten op een anti-Materie-beginsel kan niet anders dan in strijd komen met de handelingen en gebruiken der „gewone” mensen, die hoogstens belijden te geloven, maar inderdaad bewijzen niet te geloven in iets immaterieels, in het Christus-beginsel.

Zo is bovenmate kenschetsend hun anarchisme (middel ter bereiking van hun ideaaltoestand Anarchie) tegenover het standpunt van een boven alles te handhaven Gezag der Wereld-massa.

Daarom dat ik mij tot meest karakteriserende naam gekozen heb: Christo-Anarchisme.

Den Haag, 11 April 1901.

LOD. VAN MIEROP.

Eenige vragen aan den heer X. IJ. Z.

Daar lees ik in het Studenten-Weekblad van 28 Maart 1901, „Sneeuw in Lente”, boven een stukje ondertekend X. IJ. Z.

Ik als vooruitstrevende jonge man, moet mij natuurlijk een beetje op de hoogte houden van de nieuwe kunst, litteratuur, vragen van den dag, en wat verder onzen intersanten tijd aan een zoo intellectueel ontwikkeld iemand als mijn persoon, dagelijks te bestudeeren aanbiedt.

Welk een aanlokkelijken tittel is voor mij dus niet „Sneeuw in Lente”. Men behoeft nog slechts beginner te zijn in uitingen hetzij op litterair, muzikaal, economisch of corpsgebied, of je ziet bij het lezen van dezen tittel, kolommen druks, aan je, om een beeld te gebruiken, fijn besnaarde ziel ontrollen.

Hoe zal mij dan dezen tittel niet getroffen moeten hebben. Ik, die geen seconde laat voorbijgaan, zonder waar het kan, mij te uiten, ik, die zooveel geuit heb, dat het mij verwondert, dat er menschen zijn, die zeggen, dat er nog wat in mij zit.

Welnu ik lees dan „Sneeuw in Lente” even nog niet verder lezen zeg ik, zoo tegen mij zelf, maar eerst een beetje denken en voelen. Je moet wel heel ongevoelig zijn of je ziet dadelijk voor je die sneeuw, kristallijn of amorph, naar gelang het jaargetijde, verder natuurlijk de lente als een reine maagd de bloemetjes die er uit willen en de kou, die ze er inhoudt. Je kan daar zelfs nog verder op doorgaan en je ziel er bij halen, dit raad ik vooral beginners in het uiten aan. Je slaat dan natuurlijk meer naar den symbolischen kant over, en zegt bijv., dat

